

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

(Về việc: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự)

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN KRÔNG BÔNG, TỈNH ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Tâm - Thẩm phán

Thư ký phiên họp: Bà Vũ Thị Thuý Quỳnh - Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân huyện Krông Bông, tỉnh Đắk Lắk

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Krông Bông tham gia phiên họp:
Ông Nguyễn Ngọc Hoà - Kiểm sát viên

Ngày 24 tháng 7 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Krông Bông mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý 56/2024/TLST-VDS ngày 15 tháng 5 năm 2024 về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 12/2024/QĐST-VDS ngày 12 tháng 7 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- ***Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:*** Ông Đặng Ngọc C, sinh năm 1936 (có đơn xin giải quyết vắng mặt)

Địa chỉ: đường N, tổ H, thị trấn K, huyện K, tỉnh Đắk Lắk.

- ***Người bị yêu cầu:*** Bà Bùi Thị B, sinh năm 1937 (vắng mặt)

Địa chỉ: đường N, tổ H, thị trấn K, huyện K, tỉnh Đắk Lắk.

- ***Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:***

+ Ông Đặng Ngọc A, sinh năm 1960

Địa chỉ: 1 đường N, tổ H, thị trấn K, huyện K, tỉnh Đắk Lắk.

+ Ông Đặng Ngọc T, sinh năm 1963

Địa chỉ: đường H, phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk

+ Bà Đặng Thị Ngọc D, sinh năm 1967

Địa chỉ: Đường C, tổ 3, thị trấn K, huyện K, tỉnh Đắk Lắk.

+ Ông Đặng Ngọc D1, sinh năm 1968

Địa chỉ: Đường N, tổ H, thị trấn K, huyện K, tỉnh Đắk Lắk.

+ Ông Đặng Ngọc H, sinh năm 1972

Địa chỉ: chung cư T, phường M, quận B, thành phố Hồ Chí Minh.

+ Bà Đặng Thị Ngọc Tr, sinh năm 1973

Địa chỉ: Đường N, tổ H, thị trấn K, huyện K, tỉnh Đắk Lắk.

(đều có đơn xin giải quyết vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu và bản tự khai, người yêu cầu – ông Đặng Ngọc C – trình bày: ông Đặng Ngọc C và bà Bùi Thị B chung sống với nhau và có đăng ký kết hôn từ năm 1959. Ông bà có 06 con chung là: ông Đặng Ngọc A, bà Đặng Thị Ngọc Tr, ông Đặng Ngọc T, bà Đặng Thị Ngọc D, ông Đặng Ngọc H và ông Đặng Ngọc D1.

Vào năm 2014, bà Bùi Thị B có biểu hiện mất trí nhớ, sau đó bị tai biến mạch máu não dẫn đến bị liệt toàn thân, gia đình có cho đi chữa trị nhưng không thuyên giảm. Cho đến nay, bà B không thực hiện được những sinh hoạt tối thiểu của bản thân, luôn phải có người túc trực, chăm sóc, bà không thể nhận thức và không đi lại được.

Nay ông Đặng Ngọc C đề nghị Tòa án tuyên bố bà Bùi Thị B bị mất năng lực hành vi dân sự để ông C được đại diện cho bà B trong thời gian bà bị mất năng lực hành vi dân sự.

Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Đặng Ngọc A, bà Đặng Thị Ngọc Tr, ông Đặng Ngọc T, bà Đặng Thị Ngọc D, ông Đặng Ngọc H và ông Đặng Ngọc D1: đều nhất trí với ý kiến, yêu cầu của ông Đặng Ngọc C và không có ý kiến gì.

Tại phiên họp: Các đương sự đều vắng mặt. Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Krông Bông, tỉnh Đắk Lắk phát biểu quan điểm:

* Về tố tụng: Thẩm phán, thư ký và đương sự tuân theo đúng pháp luật tố tụng dân sự.

* Về nội dung: Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, Điều 361, 369, Điều 370, 376, 378 BLTTDS và Điều 22 Bộ luật dân sự 2015 đề nghị Tòa án nhân dân huyện Krông Bông chấp nhận đơn yêu cầu của ông Đặng Ngọc C về việc yêu cầu tuyên bố bà Bùi Thị B mất năng lực hành vi dân sự.

.NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Krông Bông nhận định:

[1] Ông Đặng Ngọc C và bà Bùi Thị B chung sống không có đăng ký kết hôn, là vợ chồng trên thực tế từ năm 1968 và có 06 người con chung. Vào năm 2014, bà Bùi Thị B có biểu hiện mất trí nhớ, sau đó bị tai biến mạch máu não dẫn đến bị liệt toàn thân, gia đình có cho đi chữa trị nhưng không thuyên giảm. Cho đến nay, bà B không thực hiện được những sinh hoạt tối thiểu của bản thân, luôn phải có người túc trực, chăm sóc, bà không thể nhận thức và không đi lại được. Mặt khác, bà Bùi Thị B đang sống cùng ông Đặng Ngọc C và thuộc đối tượng hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng tại địa phương kể từ ngày 01/04/2017.

Nay ông Đặng Ngọc C yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố bà Bùi Thị B - sinh năm 1937 – là người mất năng lực hành vi dân sự.

[2] Tòa án nhân dân huyện Krông Bông đã thụ lý hồ sơ việc dân sự yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo yêu cầu của ông Đặng Ngọc C.

Ngày 05/7/2024 Toà án nhân dân huyện Krông Bông đã ban hành quyết định trưng cầu giám định số 14/2024/QĐ-TCGD trưng cầu Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên để giám định sức khỏe, bệnh tật và năng lực hành vi dân sự của bà Bùi Thị B để có cơ sở giải quyết việc dân sự.

Tại Bản kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 149/KLGD ngày 10/7/2024 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên đã kết

luận: Bà Bùi Thị B– Sinh năm 1937 bị sa sút trí tuệ không biệt định, liệt nửa người (theo bảng phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 – ICD10, bệnh có mã là: F03, G81); hiện tại mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Xét thấy, tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự 2015 quy định “*Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần*”.

Do đó, đơn yêu cầu của ông Đặng Ngọc C đề nghị Tòa án tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự đối với bà Bùi Thị B là có căn cứ và phù hợp với các quy định của pháp luật nên cần chấp nhận.

[3] Về chi phí giám định pháp y tâm thần: Ông Đặng Ngọc C đã tự nộp tại Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên và không có yêu cầu gì nên không đặt ra để xem xét, giải quyết.

[4] Về lệ phí: ông Đặng Ngọc C phải chịu 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) lệ phí dân sự sơ thẩm, tuy nhiên ông C là người cao tuổi, có đơn xin miễn lệ phí Tòa án nên miễn toàn bộ lệ phí dân sự sơ thẩm cho ông Đặng Ngọc C.

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, Điều 361, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 377 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự;

Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015;

Căn cứ khoản 1 Điều 4, khoản 2 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Đặng Ngọc C.

Tuyên bố: Bà Bùi Thị B - Sinh năm 1937. Nơi cư trú: đường N, tổ H, thị trấn Krông K, huyện K, tỉnh Đắk Lắk, mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Miễn toàn bộ lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự cho ông Đặng Ngọc C.

3. Đương sự vắng mặt được quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra Quyết định.

Nơi nhân:

- TAND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND huyện K;
- UBND thị trấn K;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Thị Tâm